

Krimināllietas nozīmēšana izskatīšanai apelācijas instances tiesā rakstveida procesā

Krimināllietu, kura nozīmēta izskatīšanai mutvārdu procesā, pēc Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtais daļas spēkā stāšanās 2011.gada 1.janvārī var iztiesāt rakstveida procesā, ievērojot Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtajā un piektajā daļā paredzētos nosacījumus.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas

Senāta Krimināllietu departamenta

2011. gada 16. maija

L Ē M U M S

Lietā SKK – 225/2011

(Krimināllietā Nr. 11261086610)

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments šādā sastāvā:

senatore referente A.Nusberga,

senators P.Dzalbe,

senators V.Čiževskis

izskatīja rakstveida procesā lietu sakarā ar apsūdzētā R.M. aizstāves Ineses Fominas kasācijas sūdzību par Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2010.gada 14.marta lēmumu un

k o n s t a t ē j a

Ar Liepājas tiesas 2010.gada 25.oktobra spriedumu

R. M., personas kods [..],

atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. un 52.pantu galīgais sods pēc spriedumu kopības noteikts, daļēji pievienojot neizciesto sodu pēc Liepājas tiesas 2010.gada 5.oktobra sprieduma, brīvības atņemšana uz 1 gadu un 10 dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem 11 mēnešiem 5 dienām.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu R.M. atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka viņš atkārtoti, izdarījis slepenu svešas kustamas mantas nolaupīšanu (zādzību), kas saistīta ar iekļūšanu telpā.

Liepājas tiesa konstatējusi un spriedumā atspoguļojusi, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos. 2010.gada 9.oktobrī ap pulksten 03:00 R.M., atspiežot durvis, iekļuvis garāžā [..] ielā [..], Grobiņā, Grobiņas novadā, un slepeni nozadzis R. K. piederošās mantas – motorzāģi „Husquarna” Ls 130,00 vērtībā un „Husquarna” Ls 250,00 vērtībā. Ar savām darbībām R.M. nodarījis R.K. mantisko kaitējumu Ls 380,00 apmērā.

Atkārtoti 2010.gada 9.oktobrī ap pulksten 03:15 R.M. [..] ielā [..], Grobiņā, Grobiņas novadā, no mājas pagalma slepeni nozadzis D.G. piederošās mantas – 5 KW motoru Ls 85,00 vērtībā, 2 KW motoru Ls 30,00 vērtībā, 2 KW motoru Ls 50,00 vērtībā un ratiņus Ls 85,00 vērtībā. Ar savām darbībām R.M. nodarījis D.G. mantisko kaitējumu Ls 250,00 apmērā.

Šādas R.M. darbības kvalificētas pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzības bija iesniedzis apsūdzētais R.M. un lūdzis izskatīt lietu mutvārdu procesā un mīkstināt viņam noteikto sodu.

Izskatot lietu rakstveida procesā apelācijas kārtībā, Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija ar 2011.gada 14.marta lēmumu pirmās instances tiesas spriedumu atstājusi negrozītu.

Par apelācijas instances tiesas lēmumu apsūdzētā R.M. aizstāve I.Fomina iesniegusi kasācijas sūdzību. I.Fomina lūdz atcelt apelācijas instances tiesas lēmumu un lietu nodot jaunai izskatīšanai.

Pēc aizstāves ieskata, apelācijas instances tiesa, izskatot lietu rakstveida procesā, pārkāpusi apsūdzētā R.M. tiesības.

Aizstāve norāda, ka sākotnēji apelācijas instances tiesa krimināllietu R.M. apsūdzībā nolēmusi skatīt mutvārdu procesā. R.M. daudz slimojis, uz vairākām apelācijas instances tiesas sēdēm nav varējis ierasties attaisnojošu iemeslu dēļ. Pavēstes apsūdzētais nav saņēmis. 2011.gada 28.februārī tiesa nolēmusi mainīt lietas izskatīšanas kārtību un nolēmusi 2011.gada 14.martā izskatīt lietu rakstveida procesā.

Pēc aizstāves ieskata, apelācijas instances tiesa pārkāpusi apsūdzētā tiesības pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam un personīgi tiesas sēdē sniegt paskaidrojumus. Fakts, ka no 2011.gada 1.janvāra šādu kategoriju lietas var izskatīt rakstveida procesā, nevarēja būt par pamatu apelācijas instances tiesai mainīt lietas izskatīšanas kārtību.

Izskatījis lietas materiālus, izvērtējis apsūdzētā R.M. aizstāves kasācijas sūdzību, Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments atzīst, ka apelācijas instances tiesas lēmums ir jāatceļ un lieta jānosūta jaunai izskatīšanai.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 4.pantam kriminālprocesa kārtību nosaka tā kriminālprocesa tiesību norma, kura ir spēkā procesuālās darbības izdarīšanas brīdī. Tādējādi, pēc Senāta Krimināllietu departamenta ieskata, krimināllietu, kura nozīmēta izskatīšanai mutvārdu procesā, pēc Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtās daļas spēkā stāšanās 2011.gada 1.janvārī var iztiesāt rakstveida procesā, ievērojot Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtajā un piektajā daļā paredzētos nosacījumus.

Kriminālprocesa likuma 72.panta trešajā daļā ir noteiktas apsūdzētā tiesības apelācijas instances tiesā, ja sūdzība tiek izskatīta rakstveida procesā.

No lietas materiāliem redzams, ka 2010.gada 13.novembrī Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija pieņēmusi lēmumu par lietas pieņemšanu iztiesāšanai mutvārdu procesā un lietas iztiesāšana noteikta 2010.gada 13.decembrī. Lietas iztiesāšana vairākkārt atlikta.

2011.gada 28.februārī Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija pieņēmusi lēmumu krimināllietu R.M. apsūdzībā pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas izskatīt rakstveida procesā, nolēmuma pieejamības dienu noteikusi 2011.gada 14.martu.

Lēmumu apelācijas instances tiesa pieņēmusi, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtās daļas 3.punktu (likuma redakcijā no 2011.gada 1.janvāra), kas nosaka, ka lietu var iztiesāt rakstveida procesā, ja apelācijas sūdzībā ir izteikts lūgums tikai par piespriedē sodu mīkstināšanu un ja lieta pirmās instances tiesā izskatīta bez pierādījumu pārbaudes un piespriedētais sods nav saistīts uz brīvības atņemšanu, kas ilgāka par pieciem gadiem.

2011.gada 28.februāra lēmumu un paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā Kurzemes apgabaltiesa nosūtījusi uz Valsts aģentūru „Latvijas infektoloģijas centrs” izsniegšanai apsūdzētajam R.M., kas tobrīd ārstējās aģentūrā un tika gatavots operācijai.

No lietas materiāliem redzams, ka 2011.gada 28.februāra lēmumu un paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā R.M. saņēmis 2011.gada 14.martā, tas ir, dienā, kad jau bija pieejams apelācijas instances tiesas rakstveida procesa nolēmums, kas liedza apsūdzētajam iespēju Kriminālprocesa likuma 72.panta trešajā daļā un 559.panta piektajā daļā paredzēto 10 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim, iesniegt iebildumus.

Krimināllietu departaments atzīst, ka konkrētajā gadījumā apelācijas instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 559.panta piektās daļas un 72.panta trešās daļas pārkāpumus, jo nav pilnvērtīgi nodrošinājusi apsūdzētajam iespēju īstenot likumā paredzētās tiesības. Minētais likuma pārkāpums konkrētajā lietā atzīstams par būtisku Kriminālprocesa likuma pārkāpumu šā likuma 575.panta trešās daļas izpratnē.

Turklāt Senāta Krimināllietu departaments atzīst, ka Kurzemes apgabaltiesas nolēmums neatbilst Kriminālprocesa likuma 564.panta otrajā daļā noteiktajam.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564.panta otro daļu apelācijas instances nolēmuma ievaddaļā jānorāda tā pieņemšanas laiks un vieta, ko apelācijas instances tiesa nav norādījusi.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587.pantu, Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments

n o l ē m a

Atcelt Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2011.gada 14.marta lēmumu un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai.

Lēmums nav pārsūdzams.